

Częstochowa, dnia 19 lipca 2023 roku

Pani Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Do wiadomości:

Pan Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Kancelaria Senatu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Pan Jacek Sasin
Minister Aktywów
Państwowych
ul. Krucza 36/Wspólna 6
00-522 Warszawa

Pani Anna Moskwa
Minister Klimatu
i Środowiska
Kancelaria Główna
Ministerstwa Klimatu
i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Dotyczy: projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Szanowna Pani Marszałek,

Z niepokojem zapoznaliśmy się z projektem zmian w przywołanej powyżej ustawy. Nie możemy zaakceptować faktu, iż w myśl proponowanych zapisów ustawy składką solidarnościową zostaną objęte oprócz firm posiadającej własne złoża węgla, jedynie dwa polskie podmioty, które nie zajmują się ani wydobywaniem i obrotem węgla, ani wytwarzaniem i obrotem energii elektrycznej, a wręcz przeciwnie, węgiel i energia elektryczna to podstawowe surowce i media.

Proponowane zapisy ustawy wprost spowodują, że z opłaty solidarnościowej zostaną zwolnieni najwięksi producenci koksu, firmy należące do zachodnich, bogatych koncernów, osiągające jednocześnie historycznie największe zyski. Nie rozumiemy i nie zgadzamy się, aby w wyniku przyjęcia niefortunnego prawa, dodatkowo i wybiórczo obciążać jedynie dwa polskie podmioty. Podmioty wyjątkowo doświadczone przez pandemię i wojnę, które mimo to działają na wolnym rynku i większość swoich produktów eksportują.

Nie możemy milczeć także wtedy, gdy wymusza się zaciąganie dodatkowych kredytów, aby zapłacić nową daninę.

Nie możemy także milczeć, gdy zapłata nowej daniny pozbawia pracowników części ich wynagrodzenia i być może miejsca pracy.

Objęcie nas koniecznością zapłaty opłaty solidarnościowej jest w naszym odczuciu sprzeczne z ideą przyświecającą wdrożeniu opłaty solidarnościowej oraz sprzeczne z elementarnym poczuciem sprawiedliwości. Ustawodawca poprzez wprowadzanie nowych przepisów prawa nie może narażać przedsiębiorstw na znaczące pogorszenie sytuacji finansowej, wymuszać zaciągania zobowiązań finansowych w bankach celem zapłaty dodatkowej nieprzewidzianej i nieplanowanej daniny, ani też pozbawiać pracowników należnych im części wynagrodzeń. A taka właśnie sytuacja zaistnieje

w przypadku dwóch niesłusznie objętych planowaną opłatą, istotnych dla swoich społeczności lokalnych polskich przedsiębiorstw: Koksowni Częstochowa Nowa sp. z o.o. (dalej: „Koksownia Częstochowa” lub „Spółka”) oraz Wałbrzyskich Zakładów Koksowniczych „Victoria” S.A. (dalej: „Koksownia Wałbrzych”). Bezsprzeczne jest także fakt, że opłatą solidarnościową nie objęte zostaną **polskie zakłady chemiczne, w tym PKN Orlen, polskie elektrociepłownie, polskie elektrownie**, oraz wiele innych polskich firm kupujących energię i nośniki energii na wolnym rynku, a więc nie mogą być nim objęte inne firmy kupujące surowiec na wolnym rynku, w tym Koksownia Częstochowa Nowa, czy Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze. My w zakresie pozyskania surowca nie różnimy się niczym od wymienionych powyżej firm chemicznych, elektrowni czy elektrociepłowni, a jednocześnie mamy bardzo ograniczone możliwości przerzucenia kosztów na naszych klientów.

Wymuszanie, na wciąż próbujących się rozwijać polskich przedsiębiorstwach, zapłaty nieuzasadnionego w tych okolicznościach podatku jest sprzeczne z zasadami sprawiedliwości społecznej oraz równości podmiotów wobec prawa. Zapisy projektu ustawy zostały tak sformułowane, że obejmą jedynie dwóch krajowych producentów koksu, a nie obejmą podmiotów zagranicznych, w tym największego w Polsce i w Europie producenta koksu, jednej z największych i najbogatszych firm na świecie!!! Uważamy, że my jako polskie firmy również nie powinniśmy być objęci wspomnianą daniną. Co więcej, chcielibyśmy zwrócić Państwu uwagę na także fakt, iż nie tylko nie byliśmy beneficjentami wzrostu cen energii i cen surowców energetycznych, ale **wysiłkiem całej naszej załogi heroicznie ponosiliśmy olbrzymi koszt, próbując przetrwać i utrzymać nasze miejsca pracy w trudnym okresie.**

Wnosimy zatem i z całą mocą Państwa prosimy o korektę zapisów proponowanej ustawy w takim stopniu, aby nie obejmować nim podmiotów, które nie miały dostępu do złóż surowców energetycznych, a tym samym nie były beneficjentami powstałego szoku cenowego na rynku surowców energetycznych, jak też energii elektrycznej

Poniżej chcielibyśmy przedstawić nieco szerzej wybrane aspekty oraz konsekwencje wdrożenia proponowanych zmian w ustawie, wraz z naszym krótkim komentarzem.

1. Aspekt podatkowy – przesłanki „windfall tax”

Po ostatnim szoku na rynku surowców i energii powróciła koncepcja opodatkowania nadmiarowych zysków. Wprowadzenie podatku od zysków nadzwyczajnych tzw. „windfall tax” oraz wydatkowanie pozyskanych z niego przychodów na cele służące ochronie tych, którzy zostali najbardziej narażeni na negatywne skutki wspomnianego szoku czy też na cele przyspieszające transformację zeroemisyjną wydaje się być w polskich warunkach absolutnie uzasadnione. Należy jednak pamiętać, iż podatek ten ma **charakter tzw. zasobowy i stosuje się go w przypadku czerpania korzyści z eksploatacji złóż naturalnych.**

Niedawne wydarzenia wojenne, a co za tym idzie ostatni szok na rynku surowców i energii sprawił, że koncepcja opodatkowania nadmiarowych zysków powróciła, a w całej Unii Europejskiej rozgorzała intensywna dyskusja. W centrum zainteresowania są branże korzystające z podwyższonych cen surowców (branża wydobywcza, paliwowa, energetyczna). Dotyczy to zarówno pierwotnych źródeł energii, jak i produktów końcowych, takich jak energia elektryczna i benzyna.

Dla nikogo jednak nie było wątpliwości, iż podatek ten dotyczy tylko tych, którzy poprzez dostęp do złóż nośników energetycznych korzystają z nadzwyczajnych wzrostów cen zasobów naturalnych i pozostają beneficjentami wspomnianych wzrostów. Natomiast konsumenci energii czy paliw nie tylko nie byli beneficjentami zmian rynkowych, ale wręcz wymagali wsparcia i osłony przed nadmiernym wzrostem cen.

System wsparcia wdrożono zarówno dla obywateli jak i dla niezliczonej ilości firm. System dopłat do węgla czy energii elektrycznej praktycznie funkcjonował powszechnie. NIGDY nie zakładano, że podatek wskutek nieprecyzyjnych zapisów w aktach prawnych, zapłacą firmy, które musiały zmagać się z lawinowym wzrostem kosztu zakupu surowca i energii elektrycznej. Do grupy tych firm szczególnie doświadczonych przez szok na rynku surowców energetycznych należą zarówno Koksownia Częstochowa Nowa Sp. z o.o. jak i Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Victoria” S.A. Oczywiście pozostaje fakt, iż podatek ten nie może obejmować konsumentów indywidualnych czy instytucjonalnych, firm, które nie posiadają dostępu do surowców energetycznych i muszą nabywać drożące surowce na wolnym rynku. I tu jeszcze raz warto podkreślić, że opłatą solidarnościową nie objęte zostaną polskie zakłady chemiczne, w tym PKN Orlen, polskie elektrociepłownie, polskie elektrownie, oraz wiele innych polskich firm kupujących energię i nośniki energii na wolnym rynku, a więc nie mogą być nim objęte inne firmy kupujące surowiec na wolnym rynku, w tym Koksownia Częstochowa Nowa czy Zakłady Koksownicze „Victoria”. Nie możemy więc milczeć i przejść do porządku dziennego nad faktem, że w sposób absolutnie niezasadny i niesprawiedliwy, spośród firm nie będących beneficjentami wzrostu cen surowców, podatek od ponadnormatywnych zysków zapłacą jedynie dwie firmy polskie!!!!

2. Aspekt społeczny i ekonomiczny

Koksownia Częstochowa Nowa od początku pandemii odnotowuje stały spadek rentowności. Dla zilustrowania, jeszcze w 2021 roku rentowność sprzedaży wynosiła około 7,0% (przy inflacji 5,1%), w 2022 roku nasza rentowność spadła do około 4,0% (przy wzroście inflacji do 14,4%), a w pierwszej połowie 2023 rentowność Koksowni Częstochowa Nowa wynosi 0,0% (przy wciąż wysokiej inflacji). Nie znajduje zatem uzasadnienia teza o nadzwyczajnych zyskach osiągniętych w 2022 roku przez koksownie nie posiadające dostępu do własnych złóż węgla. **Absolutnie nieuprawnionym jest nazywanie osiągniętej w 2022 roku rentowności na poziomie jedynie 4,0% nadzwyczajnym zyskiem!** Co więcej, analiza i porównanie rentowności do inflacji daje jeszcze bardziej dramatyczny obraz. Pragniemy podkreślić, że w 2023 nasza firma boryka się z kryzysem na rynku stali, co skutkuje brakiem zyskowności w pierwszym półroczu tego roku.

Co więcej, aby sprostać i móc sfinansować szaleńczy wzrost cen energii, węgla oraz innych surowców energetycznych, Koksownia Częstochowa Nowa zmuszona została do renegotjacji swoich umów kredytowych. Spółka musiała zwiększyć dostępne linie kredytowe z kwoty 200,0 mln złotych do niewyobrażalnej dla nas kwoty aż 600,0 mln złotych, choćby po to, aby sfinansować zwiększone zakupy bardzo drogiego węgla i energii elektrycznej. Jednocześnie Spółka została zobowiązana do akceptacji ekstremalnie wysokich kosztów obsługi zwiększonego długu. Nie trzeba uzasadniać, jakie to pociąga koszty dla Spółki w obecnych warunkach inflacji i związanych z nią kosztów finansowania.

Koksownia zawsze mogła liczyć na załogę, która również nie zawiodła w trudnym 2022 roku. Koksownia Częstochowa Nowa, jak wspomniano wcześniej, nie tylko nie wypracowała nadzwyczajnych zysków, ale Spółki nie było stać na dodatkowe premie oraz na waloryzację wynagrodzeń. Pracodawcy nie było stać na przeprowadzenie procesu podwyżek. **Oznacza to, iż załoga pracowała na niezmiennych warunkach płacowych od roku 2020!!!**

Co więcej, konieczność zapłaty opłaty solidarnościowej spowoduje głęboką stratę Spółki w 2023 roku oraz w 2024 roku (a najpewniej i w 2025 roku) z uwagi na wpływ straty 2023 roku, na odrobienie jej w latach następnych. W związku z tym pracownicy zostaną pozbawieni podwyżki waloryzacyjnej, nie wspominając o utracie premii w tym roku oraz dwóch kolejnych latach i być może pracownicy stracą pracę a rodziny środki do życia. **Najbliższa premia zostanie wypłacona załodze dopiero w roku 2027!**

Uwierzyliśmy w zapewnienia rządzących, iż szczególne wsparcie otrzymają polskie przedsiębiorstwa i polski kapitał („bo kapitał ma narodowość” – słowa p. Premiera M. Morawieckiego). Upadającą Koksownię Częstochowa Nowa uratował inwestor, który odkupił ją od rosyjskiego kapitału kilkanaście lat temu. Od tego czasu kosztem olbrzymiego naszego wysiłku odbudowaliśmy naszą Koksownię, tworząc najnowocześniejszy zakład tej branży w Europie. **Szkoda, że jednym zapisem zabija się nasze, polskie, przez nas zbudowane przedsiębiorstwo działające w strategicznej branży dla Europy i dla Polski.**

Szanowna Pani Marszałek! Nie możemy przejść obojętnie wobec faktu, jak na naszych oczach tworzone jest prawo, które kosztem polskich pracowników, chroni interesy globalnych bogatych koncernów, dyskryminując jednocześnie polskie firmy i polskich przedsiębiorców!

Jeszcze raz zatem uprzejmie prosimy, aby na etapie przyjmowania i zatwierdzania prawa, doprowadzić do sytuacji, aby nowelizacja ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, równoważyła interes Państwa Polskiego, Pracowników i Przedsiębiorców w sposób sprawiedliwy. Mamy nadzieję, iż przywołane argumenty w pełni uzasadniają naszą prośbę. Liczymy zatem na przychylność i zrozumienie.

Z poważaniem,

Związek Zawodowy
"JUVENIA"
Huty Częstochowa
PRZEWODNICZY
Małgorzata Magiera

ORGANIZACJA MIĘDZYZAKŁADOWA
NSZZ „Solidarność”
Huty Częstochowa
Przewodniczący Komisji Międzyzakładowej
Robert Gónera

Międzyzakładowy Związek Zawodowy
„KADRA” Huty Częstochowa
PRZEWODNICZĄCY
Organizacji Podstawowej
Koksownia Częstochowa Nowa
Piotr Bargiel

- PRZEWODNICZĄCY -
Międzyzakładowego Związku
Zawodowego Pracowników
z Huty Częstochowa

Jerzy Duda

Międzyzakładowy Związek Zawodowy
„KADRA” Huty Częstochowa
CZŁONEK ZARZĄDU
Organizacji Podstawowej
Koksownia Częstochowa Nowa

Piotr Pietruszczak

Międzyzakładowy Związek Zawodowy
„KADRA” Huty Częstochowa
PRZEWODNICZĄCY
Mariusz Ciupiński

PRZEWODNICZĄCA
ORGANIZACJI MIĘDZYZAKŁADOWEJ
NSZZ „Solidarność”
ISD Huty Częstochowa Sp. z o.o.

Agata Pantak

Międzyzakładowy Związek Zawodowy
Pracowników Ruchu Ciągłego
Huty Częstochowa
PRZEWODNICZĄCA
Anastazja Kałużńska